

FUGLER OG FUNKSJONSOMRÅDER I GLOMÅDELTAET LANDSKAPSVERNOMRÅDE

Rapport til Fylkesmannen i Nordland

November 2012

Per Ole Syvertsen

Glomådeltaet

landskapsvernområde med fuglelivsfredning

Pigeper

Blårype

Ruggø

Svanne

Kornkorn

Kornkorn

Glomådeltaet landskapsvernområde med fuglelivsfredning i Rana kommune ble opprettet ved kongelig resolusjon av 19. desember 1997. Landskapsvernområdet dekker et areal på ca 1.000 dekar, hvorav ca 2.500 dekar er ferskvann.

Forsøket med vernet er å bevare et viktig vannmiljøområde med naturlig tilhørende vegetasjon og dyreliv, spesielt det rike fuglelivet, de botanisk verdifulle myr- og sumpområdene, samt det spesielle deltalandskapet.

Særpreget og gedigent deltalandskap av nasjonal verdi

Glomådeltaet ligger nordvesten av Langvatnet og bygges opp av de store myrgrønt medmassene som løssvannet Lelåga og Glomåga løser med seg. Deltalandskapet er fremdeles under naturlig utvikling.

I de jule deler finnes rypetypiske vegetasjonstyper sandstøper med mengener og grus- og sandstøper med sparsomme vegetasjonsdekning. Disse er oppdeelt av lakkete elvegrøfter og oppstet av frølig løvskog. Inne i deltalandskapet er lakk og grus. Deltalandskapet medfører at enkelte elvevassutløp eller innsjøer ligger i myr- og sumpområder. Glomådeltaet omfatter videre store sumpområder dominert av starr, myrull og andeløvvegetasjon. Større forekommer store bestander av brunmyr. Sumpområdene ble tidligere benyttet som slåtteland, og det finnes flere såkalt høytall områder. Cedar av deltalandskapet er dykket opp.

De botaniske verneverdier, særlig myrkompleksene, er betydelige.

Glomådeltaet representerer et særpreget deltalandskap av en størrelse som det knapt finnes andre til i Nord-Norges ferskvannsområder, og som også er sjeldne i Norge.

Et usedvanlig rikt fugleliv

Glomådeltaet har et meget rikt og varert fugleliv. Deltaet er en av de viktigste vinterovervintringsområdene for vårfuglene i Helgelandregionen. Et stort antall arter er observert området, flere av disse er sjeldne i Norge. For deltalandskapet er spesielt deltalandskapet å ha en viktig funksjon under viltlivet for fugler som venter på overgangen i vinterregionen til sommer.

De lakke elvegrøttene har særlig stor betydning for andefugler, mens sumpområdene og deltalandskapet er viktig for de mange vadefuglene som har tilhold i området. Også de ferdige lauvskogområdene har et rikt fugleliv.

Utdrag av vernebestemmelse

- Tattolke, ringrep (f.eks. søppelstøtting) i naturmiljøet er forbudt.
- Fugler, havander dieres reir og egg er vernet mot enhver skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse.
- Jakt, fangst, bruk av skytebøier er forbudt. Jakt på fjellfugl og fellingstiltak av reir er ikke tillatt uten godkjennelse fra Rana. Skog av reir er forbudt, unntatt ved lovlig jakt på fjellfugl.
- Camping, betjening og oppsett av kamuffasjeutrusting for fotografering er forbudt.
- Fiske er tillatt.

Reservatgrense
Myr

0 km 400 m

Svanne

Opplysninger om forvaltningen av reservatet kan gis av:

Fylkesmannen i Nordland, Miljøverndelingsen,
Statens Hus, Midtens 10, 8002 Bodø, TEL: 75 53 15 00
Rana kommune, Pb 173, 8601 Bø i Rana,
TEL: 75 14 50 00

INNHold

1. Innledning	Side 2
2. Kort vernehistorikk	Side 3
3. Tidligere ornitologiske undersøkelser	Side 5
4. Artsgjennomgang	Side 6
4.1. Våtmarksarter	Side 7
4.2. Utvalgte øvrige arter	Side 17
5. Funksjonsområder	Side 20
6. Kommentarer vedrørende Ramsar-faktaarket	Side 23
7. Referanser	Side 25
Vedlegg 1 – Liste over påviste fuglearter	Side 27

Forsidefoto:
Informasjonsplakaten om Glomådeltaet landskapsvernområde

1. INNLEDNING

Denne rapporten er skrevet på oppdrag fra Fylkesmannen i Nordland. Mandatet var å lage en «Sammenstilling av data om fugler i Glomådeltaet landskapsvernområde i Rana kommune».

I kontrakten er prosjektets formål og omfang beskrevet slik:

- Å sammenstille tilgjengelige opplysninger om fugler i Glomådeltaet landskapsvernområde i Rana, supplert med feltobservasjoner fra én dags befaring sommeren 2012
- Kartleggingen skal oppdatere kunnskapen om hvilke funksjonsverdier verneområdets ulike deler har for fuglelivet
- Resultatene vil inngå i kunnskapsgrunnlaget for en forvaltningsplan for Glomådeltaet landskapsvernområde
- Aktuelle kilder er litteratur, Helgeland Museums eget faunaarkiv og informasjon fra lokale informanter
- Prosjektet gjennomføres i løpet av sommeren/høsten 2012 med skriftlig sluttrapportering til fylkesmannen innen 15. november 2012 (forlenget til 23. november 2012)

I de skriftlige kildene som det er vist til i denne rapporten er området som nå er kjent under betegnelsen Glomådeltaet landskapsvernområde referert til som Glomådeltaet, Glomågadeltaet eller Langvassdeltaet.

Det ble gjort en sjekk på www.artsobservasjoner.no 12. november 2012. Opplysninger derfra er kreditert med observatørnavn og Artsobservasjoner.

Befaringen i området fant sted torsdag 28. juni 2012 ca. kl. 06:30-13:00. Kun arealer som kunne nås til fots nord for Glomåga og i hovedsak sør for Nordelva ble besøkt, fra områdene nord for Petrineholman til Sørholmen. Også deler av verneområdet nord for veien vest for Ravnåga ble befart.

Et lengre intervju med Asmund Ravnå, tidligere oppsynsmann i området, ble gjort 17. november 2012. Hans detaljerte kjennskap til Glomådeltaet og de informasjonen han har delt har vært uvurderlige for kvaliteten av data-grunnlaget som ligger til grunn for denne rapporten.

Kartgrunnlaget i Figur 1 og 2 er levert av Fylkesmannen i Nordland. Stig Lundmo takkes for hjelp med å tilrettelegge kartene for rapportens formål.

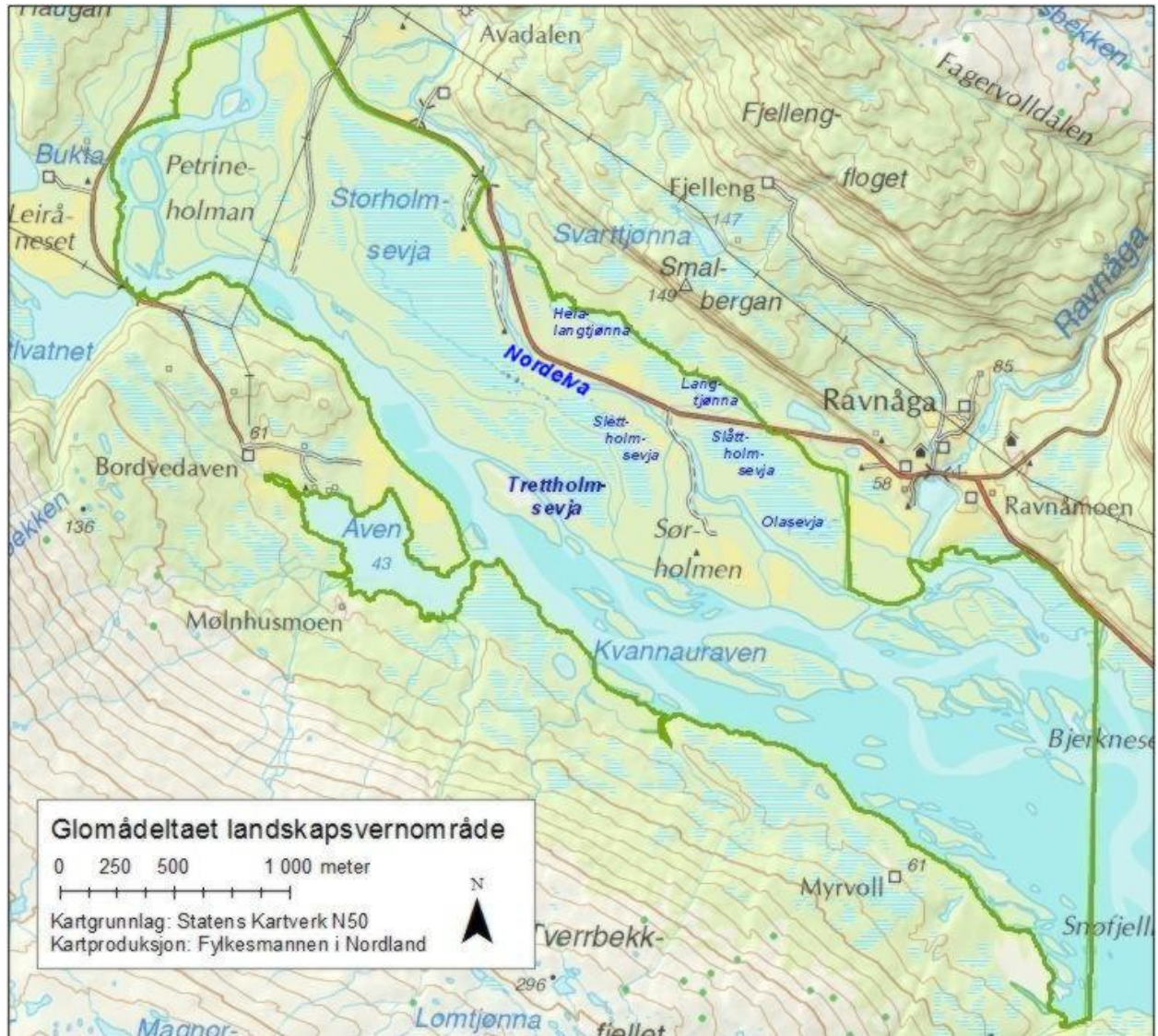
2. KORT VERNEHISTORIKK

I 1985 framla FYLKESMANNEN I NORDLAND forslag til vern av våtmarksområder i fylket. To lokaliteter i Rana ble inkludert på lista over områder som ble foreslått vernet som naturreservater, Engasjyen på Ytteren/Båsmoen og Glomådeltaet. Forslaget om vern av Engasjyen var lite omstridt, men det samme kan ikke sies om Glomådeltaet hvor grunneierne ønsket å dyrke opp nye arealer. VATNE (1986) gir en sammenfatning av diskusjonen som raste og Ranas kommunes behandling av saken, som endte med et vedtak som blant annet ba om en mindre streng verneform enn reservat.

Glomådeltaet landskapsvernområde med fuglelivsfredning (heretter Glomådeltaet LVO; Figur 1) ble opprettet ved kongelig resolusjon av 19. desember 1997, som del av verneplan for våtmarker i Nordland. Vernområdet dekker et areal på ca. 6.060 daa, hvorav ca. 2.600 daa er landareal. Forvaltningsmyndighet er Fylkesmannen i Nordland.

Et forslag til nydyrkingsplan ble utarbeidet av Fylkesmannen i 2000, men denne synes ikke å være endelig vedtatt og implementert.

I november 2010 innmeldte Miljødepartementet 14 nye områder til Ramsarkonvensjonen («Konvensjonen om våtmarker av internasjonal betydning, særlig som fuglehabitat»). Blant disse var Glomådeltaet LVO. Ramsarsekretariatet aksepterte nominasjonene, og et faktaark (Information Sheet) om Glomådeltaet LVO datert april 2011 er tilgjengelig på konvensjonens nettside (<http://ramsar.wetlands.org>). Statusen som Ramsar-område innebar ingen endring av vernebestemmelsene.

Figur 1. Glomådeltaet landskapsvernområde. Noen lokale stedsnavn som ikke finnes på kartet fra Statens kartverk er inntegnet, basert på opplysninger fra Asmund Ravnå. Merk at sumpmarkene lokalt kalles *sevjer*. På det aktuelle trykte kartet (Topografisk hovedkartserie M711, Blad 1927 I Mo i Rana) står det «Storholms-evja». Påskriften er i figuren endret til «Storholm-sevja».

3. TIDLIGERE ORNITOLOGISKE UNDERSØKELSER

Deltaet som er dannet ved Glomågas og Leirågas innløp i Langvatnet har vært kjent som et biologisk svært rikt og verdifullt område i langt over 50 år. En av de tidligste kildene til informasjon om fuglelivet her stammer fra Ole Ravnå (1868-1948), som var en aktiv observatør og naturaliesamler bosatt i Langvassgrenda. Han bidro blant annet med lokale opplysninger til professor Robert Collett ved Zoologisk Museum i Kristiania (STRAUMFORS 1991). I denne rapporten er det imidlertid ikke gjort forsøk på å sammenstille de opplysninger som finnes i bevarte notater etter Ole Ravnå.

Langvatnet ble regulert i 1964 (reguleringshøyde 2,7 m), men de første systematiske undersøkelsene av flora og fauna knyttet til i deltaet i vannets vestende synes ikke å ha blitt utført før på 1970-tallet. Blant annet skal det ha blitt utført registreringer av Glomådeltets fugleliv i forbindelse med undersøkelser knyttet til Saltfjellet. Fagpersonell fra Vitenskapsmuseet i Trondheim foretok en todagers befarings i juli 1977, som inkluderte linjetakseringer mellom Storholmsevja og Sørholmen og kvalitative registreringer i andre deler av deltaet. En kort sammenfatning av disse og andre, upubliserte resultater ble gitt av STRAUMFORS (1979). Hans rapport inkluderte blant annet en fugleliste som omfattet 73 arter, men kommentarer ble bare gitt for seks utvalgte våtmarksarter. Det ble opplyst at 29 arter var påvist hekkende.

En annen tidlig ornitologisk beskrivelse av Glomådeltet ble gitt av ANON. (1979), som skrev på vegne av det lokale zoologiske foreningsmiljøet i Rana i det nyopprettede medlemstidsskriftet *Ranas Dyreliv*. Flere viktige våtmarksområder i distriktet blir presentert i det første heftet. Om Glomådeltet heter det blant annet: «Dette enestående deltaområdet har stor verdi som hekkeplass for en lang rekke med fuglearter, spesielt er ande- og vadefugler i stort antall. Foreningen har til dags dato obs. 57 fuglearter i området og de fleste av disse hekker her». Artikkelen gjorde imidlertid ikke noe forsøk på å beskrive faunaen i større detalj.

En noe mer inngående beskrivelse av fuglefaunaen i Glomådeltet gis av SOLLI (1981), i hovedsak basert på undersøkelser i juni og juli 1979. Han rapporterer 72 arter som påvist, foruten observasjoner av tre arter (sangsvane, horndykker og trane) som han lister som ubekreftet og terner som ikke artsbestemte. Sollis oversikt omfatter 32 våtmarksarter. Han kommenterer forekomsten av 36 arter, hvorav 20 av våtmarksartene.

Seinere sammenfattende rapporter synes ikke å være publisert.

4. ARTSGJENNOMGANG

Glomådeltaet LVO er, hva fugler angår, i første rekke av betydning for våtmarksarter, og rapporten legger derfor størst vekt på disse. Alle arter innen ordenene andefugler, lommer, dykkere, storkefugler, tranefugler og vade-, måke- og alkefugler er i denne sammenheng regnet som våtmarksfugler. Disse listes først i artsgjennomgangen, med de norske og vitenskapelige navn og i den rekkefølge som Norgeslisten fra Norsk Ornitologisk Forening (<http://www.birdlife.no/organisasjonen/nskf/norgeslisten.php>) oppgir. Utvalgte øvrige arter, blant annet spetter, gjennomgås deretter.

Artenes status i den siste norske rødlista (KÅLÅS m.fl. 2010) vises ved siden av artsnavnet. For arter som ikke er regnet som våtmarksarter er enkelte rødlistede arter som er påvist i området ikke kommentert i artsgjennomgangen, da området ikke later til å ha særlig betydning for dem. Dette gjelder hønsehauk *Accipiter gentilis*, jaktfalk *Falco rusticolus*, stær *Sturnus vulgaris*, bergirisk *Carduelis flavirostris* og konglebit *Pinicola enucleator* (alle NT), samt tyrkerdue *Streptopelia decaocto* og sanglerke *Alauda arvensis* (VU).

Opplysninger fra faunaarkivet ved Helgeland Museum, naturhistorisk avdeling er benyttet som kilde for mange upubliserte observasjoner. Arkivet ble fram til våren 2005 vedlikeholdt av avdøde Kjell Arne Meyer. Det inneholder blant annet kopi av publikasjoner og notater fra turer han selv foretok og opplysninger han mottok fra andre observatører. Opplysninger fra dette arkivet er i artsgjennomgangen referert til som FAUNAARKIVET, særlig i tilfeller hvor det er uklart hvem som var observatør.

4.1. VÅTMARKSARTER

Sangsvane *Cygnus cygnus*

Sangsvane har nokså nylig etablert seg som hekkefugl i Glomådeltaet. SOLLI (1981) omtalte observasjoner av arten i området som ubekreftet. Et tiår seinere anførte MEYER (1992) arten som påtruffet i kommunen med atferd som tydet på hekking, men ga ingen nærmere detaljer. Noen spredte registreringer i hekkesesongen foreligger fra 1990-tallet og ved inngangen til det nye årtusenet (3 individer 03.06.90, 4 individer medio juni 1994, 6 individer 04.06.00, 1 par i en måneds tid fra 15.05.01, 2 individer 30.04.02 og ytterligere 4 individer 01.05.02; MEYER 2001, VÅGE 2001, Asmund Ravnå unpubl.). Den første hekkingen fant sted i 2003 da et par som etablerte seg i Trettholmsevja fikk fram tre unger (VÅGE 2004). Dette var også den første registrerte hekkingen i Rana, og Glomådeltaet er fremdeles den eneste kjente hekkelokaliteten for arten i kommunen.

Glomådeltaet huser bare ett sangsvanepar. Paret velger som regel å plassere reiret i Langtjønna, som er et av de små vannene på nordsiden av veien vest for Ravnåga. Familien benytter imidlertid også verneområdet for næringssøk og oppvekst, og kan blant annet påtreffes i Nordelva. I 2003 lå reiret i Trettholmsevja og i 2011 i Storholmsevja (Asmund Ravnå unpubl.). Hekkesuksessen er varierende. Tabell 1 gir en oversikt over registreringene. Ungene blir ikke alltid flydyktige før etter midten av september.

Kun et fåtall høstobservasjoner er registrert: 4 individer i deltaet 20.10.96 og 3 individer her 28.09.97 (Asmund Ravnå unpubl.).

Tabell 1. Hekkesuksess (antall unger som vokste opp) for sangsvane i Glomådeltaet 2003-2012. Tabellen er basert på opplysninger fra Asmund Ravnå.

2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Totalt	Snitt
3	2	3	0	1	1	3	0	4	0	17	1,7

Sædgås *Anser fabalis*

Norsk Rødliste 2010: SÅRBAR (VU)

Sædgåsa skal ha hekket i Glomådeltaet fram til ca. 1950 og det ble også jaktet på arten her (Asmund Ravnå pers. medd.). Fra nyere tid er det ikke kjent noen observasjoner. Arten var på 1800-tallet ennå vidt utbredt i bjørkebeltet og høyereliggende barskog over det meste av Norge, men har – sannsynligvis som følge av vannkraftutbygginger, skogsdrift med veibygging og drenering av myrer, hyttebygging, økt ferdsel, jakt og forstyrrelser på hekkeplassene – forsvunnet som hekkefugl over så godt som hele landet utenom Finnmark (FOLLESTAD 1994). En liten bestand finnes fremdeles i Børgesfjell (FYLKESMENNENE I NORDLAND OG NORD-TRØNDELAGE 2009), men det er nå ikke kjent andre områder i Nordland med regelmessig forekomst (NOF NORDLAND 1994).

Kortnebbgås *Anser brachyrhynchus*

Uregelmessig vårtrekkgjest. Følgende observasjoner er kjent: ca. 90 individer ultimo mai 1989 (MEYER 1990), 20 individer 04.05.90 og 3 individer 17.05.90 (MEYER 1991),

en liten flokk rastende ultimo mai 1994 (Asbjørn Ravnå upubl.), ca. 15 individer rastende primo juni 1995 (MEYER 1996), 3 individer rastende 25.05.03 (Asmund Ravnå upubl.) og ca. 20 individer som kom inn fra øst og landet i deltaet 20.05.04 (Asmund Ravnå upubl.). Svalbard-bestanden av kortnebbgås, som i 2005 ble anslått til om lag 52.000 individer (npolar.no/no/arter/kortnebbgas.html, nedlastet 07.11.12), passerer hver vår Nordland, men trekkleia følger normalt kysten og bare små antall går ned mellom Trøndelag og Vesterålen. Høsttrekket ser ut til ofte å foregå på bredere front og det er ikke uvanlig med flokker over Rana i september. Disse ser imidlertid ut til å følge dalførene som leder til og over Saltfjellet, som Lønsdalen og Dunderlandsdalen (P.O. Syvertsen upubl.), noe som kan forklare fraværet av høstrapporter fra Glomådeltaet.

Grågås *Anser anser*

Arten er en uregelmessig og svært fåtallig trekkgjest til Glomådeltaet og Langvatnet forøvrig, hovedsakelig på våren.

Hvitkinngås *Branta leucopsis*

Tilfeldig trekkgjest. Ca. 20 individer 19.09.06 er eneste kjente funn (ANON. 2009; her er imidlertid måneden feilaktig oppgitt til oktober, Asmund Ravnå pers. medd.). Som for kortnebbgås passer Svalbard-bestanden Nordland hver vår og høst, men hvitkinngåsa er i enda sterkere grad knyttet til kysten og innlandsfunn i fylket er i det hele uvanlig (NOF NORDLAND 2004).

Mandarinand *Aix galericulata*

Det eneste kjente funnet av denne introduserte arten gjelder to hanner som beitet på innmark ved Ravnåga 30.05.93 (LRSK-rapport 1993).

Brunnakke *Anas penelope*

Artens status i Glomådeltaet er usikker. SOLLI (1981) oppga at den påtreffes uregelmessig i området på våren. Trolig er den en regelmessig, men fåtallig vårtrekkgjest. Hekkefunn foreligger ikke fra området, men sporadisk hekking kan ikke utelukkes.

Krikkand *Anas crecca*

Vanlig vårtrekkgjest som også hekker i området. Ifølge SOLLI (1981) ses arten normalt ikke etter midten av juli, men det foreligger høstobservasjoner fra seinere år. SOLLI (1981) påpekte videre at krikkanda er en av de tidligankommende artene i Glomådeltaet og at den kan opptre i stort antall. Han tallfester imidlertid ikke dette, og heller ikke fra seinere år er det funnet konkrete nedtegnelser om antall. Hekking ble antatt av SOLLI (1981), men påvisning av dette var ikke kjent for ham. Det er imidlertid både funnet reir og ved flere anledninger observert ungekull (Asmund Ravnå og P.O. Syvertsen upubl.).

Stokkand *Anas platyrhynchos*

SOLLI (1981) anførte stokkanda som hekkefugl og som en vanlig forekommende art i deltaet. Nyere nedtegnelser om forekomsten synes å bekrefte at arten er regulær hekkefugl i lite antall. Det høyeste individantallet det har latt seg oppdrive notater om er 12 individer 23.05.98 (Kjell Arne Meyer, Arne Engås og Asbjørn Engås upubl.).

Stjertand *Anas acuta*

Norsk Rødliste 2010: NÆR TRUET (NT)

Fåtallig vårtrekkgjest, muligens sjelden hekkefugl. Følgende observasjoner er kjent: to par 22.05.75 (MEYER 1979), et par 01.06.79 (SOLLI 1981), et par i Slåttholmsevja 25.06.96 (Asmund Ravnå upubl.) og et par i deltaet 18.06.97 (Asmund Ravnå upubl.). Konkrete hekkefunn er ikke gjort i området, men observasjonene av par i annen halvdel av juni gir grunn til å mistenke at hekking kan forekomme.

Toppand *Aythya fuligula*

SOLLI (1981) oppga at toppanda var sjelden og nevnte kun to observasjoner. I FAUNA-ARKIVET finnes imidlertid notater om ytterligere registreringer fra mai-juli på 1970- og 1980-tallet. Selv om flere registreringer er kjent fra 1990- og 2000-tallet er det derfor likevel ikke sikkert dette er uttrykk for en økt forekomst i området. Toppanda hekker blant annet i småvannene vest for Ravnåga og nord for veien (Asmund Ravnå publ.), og 1 hunn med 7 pull. ble registrert i Aven 08.07.04 (Arne Engås på Artsobservasjoner).

Bergand *Aythya marila*

Norsk Rødliste 2010: SÅRBAR (VU)

Kun et fåtall observasjoner er kjent fra selve deltaet: 3 hanner i utløpet av Trolldalselva i midten av juni 1979 (16.06.79 ifølge SOLLI 1981, men 17.06.79 følge opplysninger i FAUNAARKIVET) og 1 par, muligens hekkende 22.-23.06.99 (Kjell Arne Meyer upubl.). Arten ses i blant under trekket i andre deler av Langvatnet, for eksempel to par 21.05.07 (VÅGE 2008). Berganda har generelt gått tilbake i antall i Norge og forekom trolig hyppigere i Glomådeltaet tidligere.

Havelle *Clangula hyemalis*

Status lite kjent, trolig i hovedsak fåtallig vårtrekkgjest. SOLLI (1981) nevnte kun én observasjon: 2 individer sammen med toppender 25.06.75. I FAUNAARKIVET finnes det også notat om registrering av 1 individ 05.-06.06.99. Asmund Ravnå (pers. medd.) ser imidlertid haveller fra tid til annen. Arten påtreffes iblant under trekket også i andre deler av Langvatnet, for eksempel ca. 10 individer 21.05.07 (Arne Engås og P.O. Syvertsen upubl.).

Svartand *Melanitta nigra*

Norsk Rødliste 2010: NÆR TRUET (NT)

Sjørre *Melanitta fusca*

Norsk Rødliste 2010: NÆR TRUET (NT)

Begge artene ses iblant i Glomådeltaet under vårtrekket (Asmund Ravnå pers. medd.). Konkret nedtegnede notater om funn har ikke latt seg oppdrive.

Kvinand *Bucephala clangula*

Vanlig trekkgjest og regelmessig hekkefugl. Det foreligger få notater om antall, og det høyeste som er notert synes å være 14 individer i flokk innerst i Langvatnet 30.05.80 (FAUNAARKIVET). Hekking er påvist ved en rekke anledninger.

Siland *Mergus serrator*

Arten ble anført som regelmessig forekommende og sannsynligvis hekkende av SOLLI (1981). Asmund Ravnå (pers. medd.) har gjort flere reirfunn på de mindre øyene i deltafronten, og observasjoner av par og enkeltindivider i deltaet på sommeren er ikke uvanlig. Det foreligger likevel få notater om antall, og med konkret referanse til Glomådeltaet synes 5 individer 23.05.98 å være det høyeste notert (Kjell Arne Meyer, Arne Engås og Asbjørn Engås unpubl.). Nevnes kan også to par i deltaet 25.05.08 (Arne Engås på Artsobservasjoner).

Laksand *Mergus merganser*

SOLLI (1981) anførte arten som regelmessig forekommende og opplyser konkret at et par ble funnet hekkende i deltaet 25.06.77 (i FAUNAARKIVET finnes det opplysninger om funn av reir med egg ved Bordvedaven samme dag, formodentlig det samme funnet). Arten er også siden påvist hekkende, idet Asmund Ravnå (unpubl.) fant den rugende i ei andekasse på den søndre elvebredden 26.06.03. Hekkeforekomst i Glomådeltaet synes likevel å være uvanlig (Asmund Ravnå pers. medd.). Nedtegnelser om trekkobservasjoner har ikke latt seg oppdrive.

Smålom *Gavia stellata*

Arten er påvist i Glomådeltaet under trekket (Asmund Ravnå pers. medd.), men ingen nedtegnelser om konkrete registreringer er kjent.

Storlom *Gavia arctica*

Norsk Rødliste 2010: NÆR TRUET (NT)

Status usikker, trolig fåtallig og uregelmessig trekkgjest. De eneste konkrete funnene som har latt seg oppdrive gjelder observasjoner av 2 individer 25.06.77 (utenfor Bordvedaven ifølge FAUNAARKIVET) og et par med 2 juv. i august 1977 (SOLLI 1981), 1 individ ved Snefjellholman 01.-02.06.91 (Kjell Arne Meyer og Tage Vedal unpubl.) og 4 individer i ytre del av deltaet 22.05.03 (Asmund Ravnå unpubl.). Observasjonene i 1977 kan tolkes som indikasjon på hekking i området, men det er ikke kjent seinere tegn til hekking av storlom i Langvatnet og det synes like sannsynlig at fuglene hadde tilknytning til et av vannene på de tilliggende åsene.

Horndykker *Podiceps auritus*

SOLLI (1981) omtalte observasjoner av arten i området som ubekreftet. Horndykker ble på den tiden ennå ansett som en sjelden streifgjest i Rana (MEYER 1979). 2 individer ble sett 24.06.94 (Asmund Ravnå unpubl.), og dette synes å være den første konkrete registreringen i området. Noen flere observasjoner foreligger etter dette, blant annet 1 individ i Kvannauraven 07.07.02 (Asmund Ravnå unpubl.) – en mulig hekkeforekomst. Det hittil

eneste hekkefunnet i Rana kommune ble imidlertid ikke gjort før i 2004, da et par fikk fram fem unger i Langvatnet ved Snefjellåga (VÅGE 2005). Observatøren har avklart (Annette Sønvisen pers. medd.) at lokaliteten var den lille bukta på nordsiden av Olderneset, mer enn 2,5 km fra landskapsvernområdets grenser. En del horndykkere har hvert år tilhold i Ranfjorden under vårtrekket, og arten er observert i Langvatnet utenom deltaet i denne perioden (P.O. Syvertsen upubl.).

Gråhegre *Ardea cinerea*

Svært få konkrete opplysninger er funnet. I FAUNAARKIVET ligger det notater om observasjoner av 3 individer innerst i Langvatnet 21.07.71, 1 individ ved Bordvedaven 23.05.73 og 1 individ i deltaet 05.-06.06.99 og 22.-23.06.99. Også Asmund Ravnå (pers. medd.) opplyser at arten i blant ses i området uten at det har vært indikasjoner på hekking her.

Vannrikse *Rallus aquaticus*

Norsk Rødliste 2010: SÅRBAR (VU⁰)

1 spillende individ i deltaet 11.-12.06.77 (SOLLI 1981, FAGERLI m.fl. 1987). Funnet utgjør eneste registrering av arten i området. Sommerfunn er svært uvanlig i Nordland (NOF NORDLAND 2004).

Myrrikse *Porzana porzana*

Norsk Rødliste 2010: STERKT TRUET (EN)

1 spillende individ i deltaet 01.07.78 (MEYER 1979, SOLLI 1981, FAGERLI m.fl. 1987). Fuglen ble ifølge notater i FAUNAARKIVET hørt i flere timer natta mellom 30. juni og 1. juli, og sett kl. 24:00 og 01:00. Dette er det eneste funnet av arten i området. Den er sjelden i Nordland (NOF NORDLAND 2004).

[**Sothøne** *Fulica atra*]

Det er uklart om sothøne er påtruffet i selve Glomådeltaet, og arten må i beste fall betegnes som en tilfeldig gjest til området. 1 individ ble funnet i forkommen tilstand «ved Langvassdeltaet» 04.12.01 (VÅGE 2002). Fuglen ble tatt inn i fjøset på gården til Hans Leiråmo på Hammerneset hvor den overvintret og deretter ble sluppet i mai 2002 (MEYER 2003, VÅGE 2003). Da den ble sluppet slo den seg sammen med seks andre fugler som var til kommet området, men dens videre skjebne etter det er ukjent (MEYER 2003, VÅGE 2003). Til tross for at lokaliteten angis som Langvassdeltaet er det uvisst om fuglen ble funnet i deltaet eller nærmere rapportørens bosted på Hammerneset. I ettertid synes det også utilstrekkelig avklart om flokken den slo seg sammen med når den ble sluppet virkelig var sothøner.

Trane *Grus grus*

Glomådeltaet var den første lokaliteten i Rana hvor trane ble funnet hekkende. I likhet med sangsvane er etableringen av nokså ny dato. SOLLI (1981) omtalte observasjoner av arten i området som ubekreftet, og MEYER (1979) anførte den som sjelden streifgjest i Rana og nevner kun ett funn fra kommunen.

Det ser ut til at tranen begynte å dukke opp i Glomådeltaet midt på 1980-tallet. I 1982 ble 5 individer sett «ved sørenden av Langvatnet» 20. mai (MEYER 1983). Lokalitets-

angivelsen er upresis, men det må antas av dette ikke var i Glomådeltaet. Den første meldingen fra deltaet synes å stamme fra 1985, da 3 individer ble observert 30. juni (MEYER 1986). Hekkeforsøk kan ha funnet sted i alle fall fra ca. 1990. Dette året ble 3 individer observert i slutten av april og et par holdt seg utover sommeren (MEYER 1991).

Videre utover på 1990-tallet ble et varierende antall fugler hvert år observert i Glomådeltaet gjennom sommeren. Det første kjente hekkeforsøket fant sted i 1996 da et par la to egg i et reir i Olasevja og en unge seinere ble observert (Asmund Ravnå unpubl.). Også året etter hekket et par i deltaet og fikk to unger, men disse forsvant utover sommeren og før høsttrekket var paret alene (MEYER 1997, SORTLAND 1999). Både i 1996 og 1997 var det også andre, ikke-hekkende traner innom i løpet av hekkesesongen (Asmund Ravnå unpubl.).

Fra og med 1999 har det hvert år vært hekking eller hekkeforsøk med minst to par, jf. Tabell 2. På det meste har fire par gjort hekkeforsøk. Dette var i 2006 da et par hekket ved en av de små avene på sørsiden av deltaet, i et område som vanligvis ikke blir holdt under oppsikt (Asmund Ravnå pers. medd.). Hekkesuksessen er varierende. De største utfordringene for traneeungene i Glomådeltaet synes å være klimatiske forhold (f.eks. i 2012) og predasjon fra rødrev (Asmund Ravnå pers. medd.). I 2003 ble det ene paret fordrevet av sangsvanene som etablerte seg (Asmund Ravnå unpubl.).

Tranene har normalt tilhold i deltaet fra slutten av april til slutten av august eller begynnelsen av september. Rugingen kan være i gang allerede tidlig i mai, og de første eggene klekkes i begynnelsen av juni. Ungene blir normalt flygedyktige rundt midten av august (Asmund Ravnå pers. medd.). I 2009 ankom de første allerede 13. april og i 2001 forlot ikke det siste paret området før 17. september (Asmund Ravnå pers. medd.). Da traner første gang etablerte seg i 1996 startet de hekkinga seinere enn de siden har gjort, og dette året holdt fuglene til i deltaet helt fram til etter elgjakta hadde startet 25. september (Asmund Ravnå pers. medd.).

Tranene i Glomådeltaet benytter så godt som hele landarealet i landskapsvernområdet, bortsett fra de tette skogteigene. Under vårtrekket blir iblant flere fugler enn hekkeparene observert. Det største antallet som er registrert er 24 individer 28.05.07 (Asmund Ravnå pers. medd.).

Tabell 2. Antall tranepar som gjorde hekkeforsøk og deres hekkesuksess (antall unger som vokste opp) i Glomådeltaet 1996-2012. Tabellen er basert på opplysninger fra Asmund Ravnå.

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Par	1	1	1	2	2	2+	3	3	3	3	4	2	3	3	2	3	3
Unger	1	0	1	1	3	2	5	3	4+	3	5	1	3	2	3	3	0

Tjeld *Haematopus ostralegus*

Status usikker, trolig fåtallig og uregelmessig trekkgjest. Arten nevnes ikke som forekommende av SOLLI (1981). 1 individ ble sett nær deltafronten 21.05.07 (Arne Engås og P.O. Syvertsen unpubl.) og andre spredte observasjoner foreligger (Asmund Ravnå pers. medd.).

Sandlo *Charadrius hiaticula*

SOLLI (1981) oppga at sandloen hekket fåtallig på sandaurene i Glomådeltaet, trolig i varierende antall. Dette antas fremdeles å være tilfelle. Som et eksempel på en hekkeindikasjon fra seinere år observerte Asmund Ravnå (unpubl.) et varslende par på en sandbanke i deltaet 26.06.03. Arten har etter alt å dømme primært tilhold på de små, mer eller mindre vegetasjonsløse øyene i deltafronten som ikke nås uten båt. Som en følge av utilgjengeligheten besøkes disse sjelden, og artens status er følgelig uvisst. De største antallene som er notert synes å være minst 4 engstelige par 30.06.85 og 4 par 22.-23.06.99 (Kjell Arne Meyer unpubl.).

Heilo *Pluvialis apricaria*

SOLLI (1981) omtalte heiloen som tilfeldig forekommende i Glomådeltaet. Noen få noteringer fra mai til midten av juni finnes i FAUNAARKIVET. Asmund Ravnå (pers. medd.) opplyser imidlertid at arten hekker uregelmessig i området, også i seinere år.

Vipe *Vanellus vanellus*

Norsk Rødliste 2010: NÆR TRUET (NT)

Ifølge SOLLI (1981) er ikke vipa vanlig i Glomådeltaet, men ses under vårtrekket. Denne beskrivelsen later til å fremdeles ha gyldighet, men arten har også hekket enkelte år (Asmund Ravnå unpubl.). En av de få konkrete registreringene fra seinere år som har latt seg oppdrive er 1 individ sett i deltaet 21.05.07 (Arne Engås og P.O. Syvertsen unpubl.).

Temmincksnipe *Calidris temminckii*

SOLLI (1981) anførte temmincksniper som regelmessig forekommende i varierende antall. Han oppga at selv om arten kunne ses «i tilknytning til sandaurene hele sommeren» var det uvisst om den hekket i området. Asmund Ravnå (pers. medd.) opplyser at arten trolig fremdeles har tilhold på de små, mer eller mindre vegetasjonsløse øyene i deltafronten. Da disse sjelden besøkes foreligger det svært få funn av temmincksnipe i Glomådeltaet fra seinere år, men et individ ble sett på en av holmene i ytre del av deltaet 01.08.03 (Asmund Ravnå unpubl.). Fuglene er her sårbare overfor vannstandsendringer og trolig også for forstyrrelse fra beitende storfe. Det største registrerte individtallet er ifølge SOLLI (1981) 11 fugler 25.06.77, men i FAUNAARKIVET er det bare oppført 4 individer på notatet vedrørende denne dato. Temmincksniper opptrer også ved Hauan i Langvatnets østlige del under vårtrekket rundt månedsskiftet mai/juni (P.O. Syvertsen unpubl.).

Myrsnipe *Calidris alpina*

Ifølge SOLLI (1981) ble myrsnipe første gang dokumentert påtruffet i Glomådeltaet i 1978. Han oppga at hekking ikke var påvist, men at det var trolig at enkelte par hekket «på sivmyrene». Arten synes også nå å være en fåtallig hekkefugl i området (Asmund Ravnå pers. medd.), men nedtegnede observasjoner har knapt latt seg oppdrive.

Brushane *Philomachus pugnax*

Norsk Rødliste 2010: SÅRBAR (VU)

Brushanens status i Glomådeltaet kan vi med sikkerhet si har endret seg siden 1970-tallet. MEYER (1979) oppga at arten ble funnet hekkende «ved utløpet av Glommåga i Langvassdeltaet» i 1977, og ANON. (1979) beskrev at det var «en bra bestand med hekkende brushane» uten å tallfeste denne. SOLLI (1981) oppga at «en liten, fast bestand» holdt til «på stormyrene», og mente videre at arten muligens hadde avtatt i antall i området. I FAUNAARKIVET finnes det notater om funn av to hekkende par 25.06.77, hvorav et reir med 4 egg, og at 10 individer ble sett og et reir med egg funnet 30.06.-01.07.78 (Kjell Arne Meyer m.fl. upubl.). Det er kjent at arten tidligere hadde leiktilhold på Storholmsevja (Asmund Ravnå pers. medd.) og dette er nok «stormyrene» til SOLLI (1981). På 1980- og kanskje inn på 1990-tallet ble det anslått at 3-5 par ennå hekket i Glomådeltaet, men i seinere år er arten ikke påtruffet (Asmund Ravnå pers. medd.). En hann sett mellom Bordvedaven og Myrvoll 01.-02.06.91 (Kjell Arne Meyer og Tage Vedal upubl.), sannsynligvis utenfor selve deltaet, er siste kjente registrering som kan antyde hekking ved Langvatnet.

Enkeltbekkasin *Gallinago gallinago*

SOLLI (1981) oppga at arten er vanlig i Glomådeltaet og at den er påvist hekkende. Denne situasjonsbeskrivelsen har fremdeles gyldighet, men bestandstørrelsen er ikke kjent. Det høyeste noterte antall synes å være minst 10 individer 22.-23.06.99 (Kjell Arne Meyer upubl.).

Dobbeltbekkasin *Gallinago media*

Norsk Rødliste 2010: NÆR TRUET (NT)

SOLLI (1981) oppga ett funn, et engstelig par sett på «stormyra» 01.07.78. Den eneste øvrige kjente registreringen er 1 individ 06.05.90 (MEYER 1991), altså under vårtrekket.

Rugde *Scolopax rusticola*

Arten ble anført som meget tallrik i området og hekkende av SOLLI (1981). Således ble 14 individer notert 30.06.-01.07.78 (FAUNAARKIVET). Hvor tallrik arten er nå er uvisst, men noen individer blir hvert år registrert på revirtrekk.

Småspove *Numenius phaeopus*

SOLLI (1981) oppga at småspove var en vanlig forekommende art som årlig hekket med to par i Glomådeltaet. De høyeste antallene som er registrert i FAUNAARKIVET er 9 individer 30.06.-01.07.78 og 6 individer 25.06.77, hvorav et par med unger på de ytre holmene (Kjell Arne Meyer m.fl. upubl.). Arten er ikke lenger årlig hekkefugl i Glomå-

deltaet (Asmund Ravnå pers. medd.), og i seinere år er det bare registrert ett eller to par med hekkeatferd.

Storspove *Numenius arquata*

Norsk Rødliste 2010: NÆR TRUET (NT)

Arten ble anført som regelmessig forekommende av SOLLI (1981). FAUNAARKIVET har opplysninger om at 4 individer ble sett i Glomådeltaet 25.06.77, hvorav et par hekkende på en av de ytre sandholmene, og at et par hekket 22.-23.06.99 (Kjell Arne Meyer upubl.). Storspove er nå en uregelmessig gjest i deltaet og hekking er ikke kjent fra seinere år (Asmund Ravnå pers. medd.).

Strandsnipe *Actitis hypoleucos*

Norsk Rødliste 2010: NÆR TRUET (NT)

Strandsnipe er fremdeles en vanlig art som årlig hekker med flere par i Glomådeltaet, som anført også av SOLLI (1981).

Skogsnipe *Tringa ochropus*

SOLLI (1981) oppførte arten som sjelden i Glomådeltaet, men ga ikke nærmere detaljer. Følgende konkrete funn er kjent: 1 individ 21.06.76 og 18.07.76 (FAGERLI m.fl. 1987), 3 individer Ravnåga primo juni 1995 (LRSK-rapport 1995), minst 2 individer primo juni 1996 (MEYER 1997), 1-2 individer 30.09.96 (MEYER m.fl. 1997), 2-3 individer i området vest for Ravnåga gjennom mye av juni 1997 (Asmund Ravnå upubl.), 1 individ 23.05.98 (Kjell Arne Meyer, Arne Engås og Asbjørn Engås upubl.) og 2-3 par, muligens hekking, 05.-06.06.99 (3 par oppgitt i SORTLAND udatert, men bare 2 par ifølge notater i FAUNA-ARKIVET). Oppstillingen er imidlertid ikke fullstendig (Asmund Ravnå pers. medd.).

Gluttsnipe *Tringa nebularia*

Arten ble av SOLLI (1981) beskrevet som vanlig og hekkende i Glomådeltaet. Dette gjelder også i dag, og gluttsnipe kan betegnes som en av karakterartene i området. Det er imidlertid ikke kjent hvor mange par som hekker her. Kommentaren til ANON. (1979) om at «grønnstilk og gluttsnipe hekker her i stort antall» synes i alle fall noe overdrevet. De høyeste antallene som det er funnet nedtegnelser om er minst 6 engstelige par 30.06.85 (Kjell Arne Meyer upubl.), 8 individer 25.06.77 (bl.a. et par med unger; FAUNA-ARKIVET) og 8 individer 23.05.98 (Kjell Arne Meyer, Arne Engås og Asbjørn Engås upubl.).

Grønnstilk *Tringa glareola*

I likhet med gluttsnipe en av karakterartene i området, som også SOLLI (1981) omtalte som vanlig og hekkende i Glomådeltaet. Det høyeste antallet som det er funnet notater om er 8 individer 25.06.77 (bl.a. to engstelige par; FAUNAARKIVET) og 6 individer 25.05.08 (Arne Engås på Artsobservasjoner). Som regel har imidlertid ikke mer enn maksimalt 4 individer blitt registrert under besøk til området i mai-juni i seinere år.

Rødstilk *Tringa totanus*

SOLLI (1981) anførte arten som vanlig og hekkende i Glomådeltaet. Flere notater i FAUNAARKIVET fra siste halvdel av 1970-tallet til 1990-årene har dagstall på 8-12 individer eller beskrivelser som «tallrik» og «meget tallrik». 3 par ble notert og hekking konstatert 27.06.03 (Kjell Arne Meyer upubl.). Rødstilken er trolig ikke lenger årlig hekkefugl i Glomådeltaet (Asmund Ravnå pers. medd.).

Svømmesnipe *Phalaropus lobatus*

Det hersker betydelig usikkerhet om svømmesnipas status i Glomådeltaet. SOLLI (1981) oppga at arten var vanlig over hele området «der sivmyrvegetasjon er dominerende». Han opplyste også at ungfugler var påtruffet sammen med foreldre i hekketida (notat i FAUNAARKIVET: «observert med unger på den største av sivmyrene 30.06.-01.07.78»), og at det største registrerte individtallet var 11 fugler 01.07.78. Arten ble beskrevet som tallrik i området også av ANON. (1979). 1 individ ble 30.06.85 (Kjell Arne Meyer upubl.). Fra seinere år foreligger det få svært registreringer, men svømmesnipa gjør lite av seg på hekkeplassen og det utelukkes ikke at arten fremdeles kan hekke i området.

Fjelljo *Stercorarius longicaudus*

Arten skal ifølge Asmund Ravnå (upubl.) iblant ses i området under trekket. Det har ikke latt seg gjøre å finne konkrete nedtegnelser om funn.

Hettemåke *Larus ridibundus*

Norsk Rødliste 2010: NÆR TRUET (NT)

Minst et par hekket eller gjorde hekkforsøk i Glomådeltaet i årene 1994-1997 (Asmund Ravnå pers. medd.). Da traner begynte å etablere seg i området oppga imidlertid hettemåkene lokaliteten. Muligens ble egg og/eller unger direkte predatert av trane. Hettemåka er nå en fåtallig, men regulær gjest i deltaet uten at det registrert nye hekkforsøk (Asmund Ravnå pers. medd.).

Fiskemåke *Larus canus*

Norsk Rødliste 2010: NÆR TRUET (NT)

Ifølge SOLLI (1981) var fiskemåka meget tallrik og hekkende i Glomådeltaet. De største nedtegnede individtallene i FAUNAARKIVET er da også fra slutten av 1970-tallet: 43 individer, hvorav flere på reir 16.-17.06.79 og 24 individer 25.06.77, hvorav flere par hekkende. Bestanden har siden uten tvil gått tilbake (Asmund Ravnå pers. medd.), en situasjonsbeskrivelse som støttes av det beskjedne tallmaterialet som har latt seg oppdrive.

Gråmåke *Larus argentatus***Svartbak** *Larus marinus*

SOLLI (1981) anså gråmåke som en sjelden gjest i Glomådeltaet og kjente ikke til noen funn av svartbak. Dette har endret seg – det er ikke lenger særlig uvanlig å treffe på artene i området (Asmund Ravnå pers.medd.). Dette henger utvilsomt sammen med deres opptreden i den østlige delen av Langvatnet, hvor måkeflokker ofte hviler på sandbanker ca. 2,5 km fra søppelfyllinga på Røssvoll (P.O. Syvertsen upubl.).

Makrellterne *Sterna hirundo*Norsk Rødliste 2010: SÅRBAR (VU⁰)**Rødnebbterne** *Sterna paradisaea*

Begge arter skal være påvist i området, men det foreligger få konkrete opplysninger. STRAUMFORS (1979) og SOLLI (1981) listet terner kun som uidentifiserte. Asmund Ravnå (upubl.) opplyser at rødnebbterne tidligere ble sett årvisst, men uten at hekking er kjent. Fra seinere år har det ikke latt seg gjøre å finne noen registreringer. Høyeste noterte antall synes å være ca. 10 individer (art ikke fastslått) 25.06.77 (FAUNAARKIVET).

4.2. UTVALGTE ØVRIGE ARTER

Havørn *Haliaeetus albicilla*

Registreres av og til i deltaet, men hekker ikke i denne delen av Langvatnet (Asmund Ravnå pers. medd.). 1 overflygende adult 30.06.85 (Kjell Arne Meyer upubl.).

[Myrhauk *Circus cyaneus*]

Norsk Rødliste 2010: SÅRBAR (VU)

Det foreligger bare én rapport om observasjon av denne sjeldne arten ved Langvatnet. Sommeren 2010 ble både hann og hunn ved flere anledninger sett nær gården Snefjellåga, blant annet en hunn på ettermiddagen den 6. juli (Annette Sønvisen (pers. medd.). Det ble antatt at fuglene kanskje hekket. Hvis så var tilfelle kan det ikke utelukkes at reiret kan ha ligget på en av øyene i Glomådeltaet, rundt 3-4 km fra gården. Det foreligger imidlertid ingen klare holdepunkter for å hevde dette, og fuglene ble ikke observert av andre interesserte som fikk høre om observasjonene. Funnet er ikke behandlet av den lokale rapport- og sjeldenhetskomiteen for Nordland.

Fiskeørn *Pandion haliaetus*Norsk Rødliste 2010: NÆR TRUET (NT⁰)

En sjelden gjest i Rana hvorav minst to funn fra områdene ved Glomådeltaet: 1 individ Ravnå 09.09.92 (LRSK-rapport 1992) og 1 ungt individ i flukt over deltaet 26.08.97 (Asmund Ravnå upubl.). I FAUNAARKIVET finnes også opplysninger om 1 individ i september 1995, men denne er ikke oppført i LRSK-rapport 1995 eller seinere.

Hubro *Bubo bubo*

Norsk Rødliste 2010: STERKT TRUET (EN)

Kun eldre registreringer foreligger (Asmund Ravnå upubl.).

Jordugle *Asio flammeus*

Glomådeltaet kan synes som det burde være et velegnet hekkehabitat for jordugle. Arten blir da også fra tid til annen registrert – både i forbindelse med trekk og i hekkesesongen, for eksempel 1 overflygende individ 13.06.05 (P.O. Syvertsen m.fl. upubl.). Hekking i smånagerår har muligens forekommet (Asmund Ravnå upubl.).

Blåråke *Coracias garrulus*

1 individ ved Ravnå 20.09.1914 (Wollebæk 1935 referert i HAFTORN 1971), det tredje funnet i Nordland (NOF NORDLAND 2004) og utvilsomt den i nasjonal sammenheng mest uvanlige fuglearten som er påtruffet i områdene ved Glomådeltaet. Det er ikke sjekket om originalpublikasjonen inneholder flere opplysninger om funnomstendighetene.

Hærfugl *Upupa epops*

Hærfugl er registrert 60 ganger i Nordland fram til 2003 (NOF NORDLAND 2004), men arten later til å være påtruffet ved Glomådeltaet bare én gang: 1 individ sett på åker ved Ravnå medio september 1987 (LRSK-rapport 1987). Høstfunn er det typiske for den.

Spetter Picidae

Åtte medlemmer av spettefamilien hekker i Norge. Alle opptre også i Nordland, og med unntak av hvitryggspett *Dendrocopos leucotos* er alle påtruffet i Glomådeltaet LVO eller dets umiddelbare omland. Et forbehold bør kanskje tas for **grønnspepp** *Picus viridis*, da det bare foreligger eldre funn og forveksling med **gråspepp** *Picus canus* muligens kan ha forekommet. Imidlertid kan det også synes som grønnspeppen må ha vært tallrikere tidligere og gråspeppen later til å ha ekspandert mot nord (jf. HAFTORN 1971). Siden midt på 1990-tallet er det gjort mange observasjoner av gråspepp i området, mest høst og vinter, men også enkelte registreringer utover våren uten at hekking er kjent (Asmund Ravnå pers. medd.).

Forekomsten av **svartspepp** *Dryocopos martius* i området har også økt kraftig i seinere år, som på Helgeland for øvrig. Asmund Ravnå (upubl.) kjente midt på 1990-tallet bare til én observasjon, fra før 1970. I alle fall siden 1999 har arten trolig opptrådt årlig, men hekking er foreløpig ikke påvist (Asmund Ravnå pers. medd.).

Flaggspepp *Dendrocopos major* ble midt på 1990-tallet oppfattet som en sjelden art i området, selv om hekking ble mistenkt (Asmund Ravnå upubl.). Også den har siden økt i forekomst, men de fleste funn gjøres i vinterhalvåret – både ved bebyggelse og ute i deltaet. Til sammenligning synes **dvergspett** *Dendrocopos minor* å opptre mindre regelmessig, også den som oftest på høsten. Dette kan virke noe uventet, da mye av skogen ute i deltalandskapet synes å være av en type som passer arten godt (LISLEVAND m.fl. 2009). 3 individer observert samtidig i deltaet i november 1998 er høyeste registrerte antall (Asmund Ravnå pers. medd.).

Tretåspepp *Picoides tridactylus* er kanskje den vanligste spetten i Glomådeltaet og omliggende skogstrakter. Det foreligger også flere hekkefunn ute i deltaet (Asmund Ravnå m.fl. upubl., Arne Engås på Artsobservasjoner). **Vendehals** *Jynx torquilla* er også regulær, men kanskje mer så tidligere enn i seinere år (Asmund Ravnå upubl.).

Gulerle *Motacilla flava* (underart såerle, *M. f. thunbergi*)

Gulerle (underart såerle) er en regulær hekkefugl i Glomådeltaet. De høyeste noterte antallene synes å være minst 11 par 22.-23.06.99 og 8 par 27.06.03 (FAUNAARKIVET). Arten er knyttet til åpen buskvegetasjon og økotonen mellom skog/kratt og åpnere terreng som åkre og myrer.

Blåstrupe *Luscinia svecica*

Blåstrupa synes å ha noe varierende opptreden i Glomådeltaet. Arten er ved flere anledninger konstatert hekkende. De høyeste individtallene som er registrert i FAUNA-ARKIVET er fem og seks fugler, trolig i hovedsak syngende hanner.

Sivsanger *Acrocephalus schoenobaenus*

Artens forekomst i området er ikke godt kartlagt. Asmund Ravnå (pers. medd.) mener den muligens opptrer årlig, men konkrete nedtegnelser av observasjoner er få. I FAUNAARKIVET finnes bare notater om en syngende fugl i juni 1999, foruten et utsagn fra 1978 om at arten «har hekket i mange år» (Lars Granlund medd. til Per Straumfors).

Gulsanger *Hippolais icterina*

Gulsangeren er gjerne knyttet til frodig løvskog, ofte skog i elvedeltaer. Den tas med fordi det er kjent få faste lokaliteter på Nord-Helgeland. En slik lokalitet i Rana ble hogget ut for noen år siden. I Glomådeltaet er arten trolig årlig hekkefugl og flere hekkefunn er gjort (Asmund Ravnå unpubl.). Et syngende individ ble påtruffet på Sørholmen også under befaringen 28.06.12. Det er ikke kjent om det er flere par i området.

Munk *Sylvia atricapilla*

Munken hekker lokalt over hele Nord-Helgeland, men er ikke tallrik. Ved Glomådeltaet er det sannsynlig at den hekker, men dette synes ikke å være dokumentert. Arten er ved noen anledninger påvist syngende i området (bl.a. langs veien under befaringen 28.06.12), men de fleste funn er gjort på høsten (Asmund Ravnå unpubl.).

Pirol *Oriolus oriolus*

Det eneste funnet i området gjelder en utfarget hann som ble påtruffet syngende og varslende ved Glomådeltaet 07.07.99 (SORTLAND udatert). Dette var første funn i Rana og det fjerde i Nordland (NOF NORDLAND 2004). Det foreligger fremdeles bare noen få funn fra fylket.

Varsler *Lanius excubitor*

Norsk Rødliste 2010: NÆR TRUET (NT)

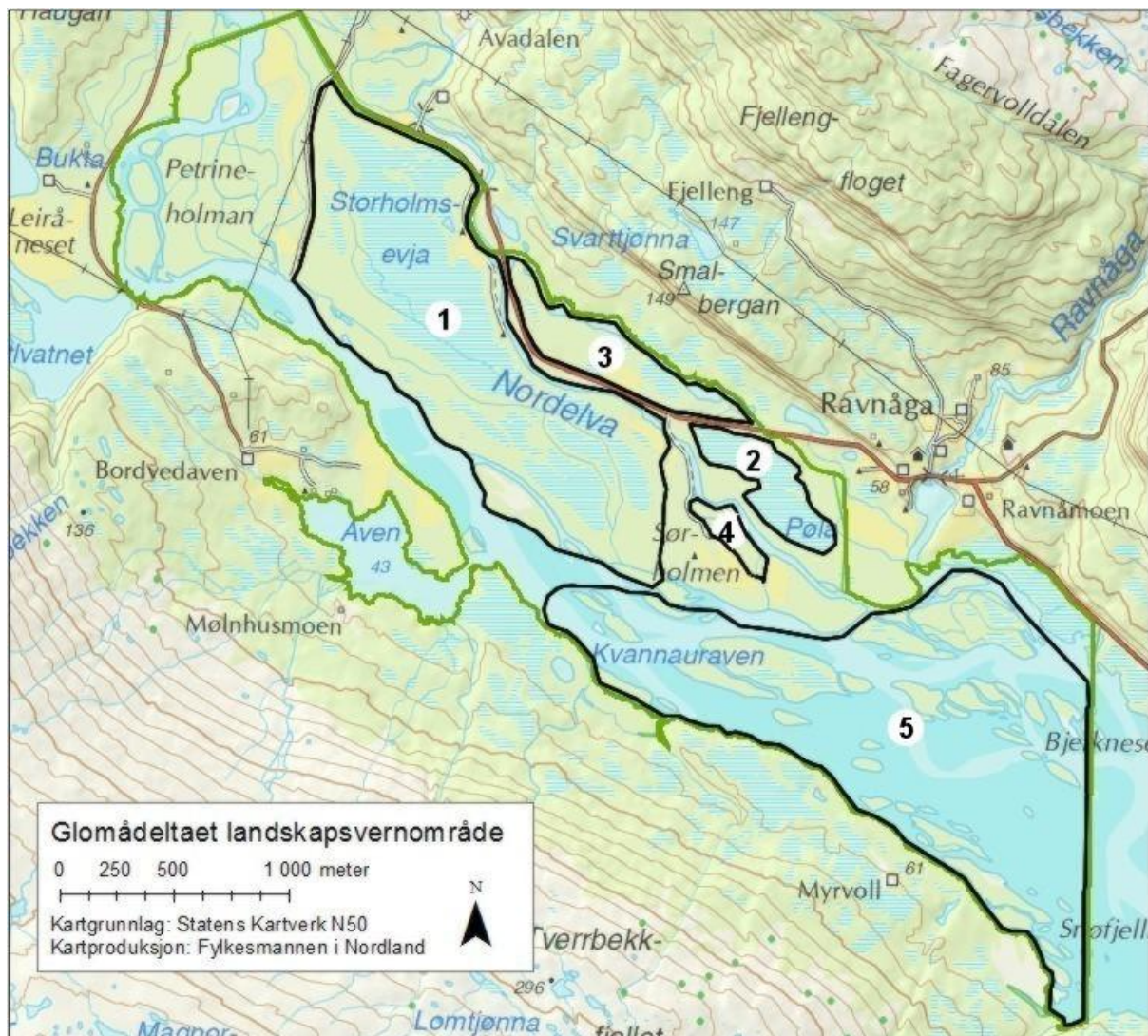
Varsleren hekker ikke i Glomådeltaet og de fleste funn er gjort høst og vinter (Asmund Ravnå unpubl.; se også VÅGE 2006). Artens opptreden i områder er uregelmessig.

Sivspurv *Emberiza schoeniclus*

Sivspurven er en vanlig art. Den er tatt med fordi den i hovedsak er knyttet til våtmarker og andre områder med fuktig grunn. Arten er vanlig også i Glomådeltaet LVO, med som mest «25+ individer» notert i forbindelse med én registreringstur (FAUNAARKIVET).

5. FUNKSJONSOMRÅDER

Funksjonsområder for fugler er i hovedsak beskrevet i henhold til områdeinndelingen i Figur 2, men med noen kommentarer også for andre deler av Glomådeltaet LVO. Det har vært nødvendig å operere med relativt grove arealer. Dels mangler det detaljert informasjon om hvor innen deltaet de ulike artene er registrert, dels vil noen arter veksle mellom tilholdssteder. I det følgende vil en relativt kortfattet beskrivelse bli gitt område for område, med hovedvekt på de fem arealene som er avgrenset i Figur 2.

Figur 2. De viktigste funksjonsområdene for fugler i Glomådeltaet LVO. ① Sentralfeltet mellom Glomåga og Nordelva, blant annet med Storholmsevja, Slettholmsevja og Trett-holmsevja; ② Slåttholmsevja og Olasevja; ③ områdene nord for kjøreveien, blant annet Langtjønna; ④ teig med gammel skog på Sørholmen nord for oppdyrket mark; ⑤ øyene og gruntområdene i ytre del av deltaet.

Område 1 – Sentrale deler av deltaet mellom Glomåga og Nordelva, med blant Storholmsevja og Trettholmsevja. De store myrflatene i dette området er hovedtilholdssted for traner og flere vaderarter. Blant annet kan det være flere par med gluttsnipe og grønnstilk her, og det er mulig at myrsnipe og svømmesnipe ennå kan ha tilhold. Sangsvane har hekket i område 1, og bruker fremdeles deler av området – blant annet Nordelva – selv om reiret de fleste år har ligget i område 3. Storholmsevja var tidligere leikplass for brushane. Minst ett av funnene av dobbeltbekkasin i området er også gjort her, og småspove har enkelte år tilhold på disse myrene. Skogteigene som grenser opp til myrflatene har stedvis svært rik småfuglfauna, og også tretåspett hekker i disse. Blant andre arter som finnes i området, i alle fall i enkelte år, nevnes gulerle (årviss), blåstrupe og sivsanger.

Område 2 – Slåttholmsevja og Olasevja. Området er trolig først og fremst av betydning for trane, men selv om konkrete opplysninger mangler kan det antas at det også enkelte vadere vil ha tilhold her. De omliggende skogteigene skjerner området mot veien som går tett inntil i nord.

Område 3 – Glomådeltaet LVO nord for veien. Langtjønnna, som er det østligste av tjernene i området, har som regel vært sangsvaneparets foretrukne hekkeplass. Også blant annet toppand og grønnstilk hekker i område 3, trolig også skogsnipe. Under befaringen 28.06.12 sang det en munk i veikanten.

Område 4 – Skog på Sørholmen mellom eksisterende åkre og Nordelva. Området ble ikke besøkt under befaringen 28.06.12, og er tatt med her på grunnlag av beskrivelsene i Kjell Arne Meyers kommentarer til den foreslåtte nydyrkingsplanen (brev til Fylkesmannen i Nordland datert 03.11.00) og opplysninger fra Asmund Ravnå (pers. medd.). Meyer anså området som svært viktig for spurvefugler og spetter, og fant mange spor etter sistnevnte i døde og døende trær. Mange trær er svært gamle og av grove dimensjoner, og området har en viktig dødvedforekomst.

Område 5 – Øyene og gruntområdene i ytre del av Glomådeltaet. Dette er kanskje den delen av deltaet som har blitt minst besøkt i seinere år, som følge av utilgjengeligheten når man ikke ferdes i båt. Tilgjengelig informasjon tilsier at dette må være de viktigste delene av deltaet for siland, sandlo og temmincksnipe, kanskje også for småspove. Det kan videre antas at området brukes av ender under trekket, noe som kan være vanskelig å få oversikt over. En aktiv deltafront innebærer oppbygging av nytt land, og vårflo og andre vannstandsvariasjoner vil trolig være en utfordring for bakkehekkende arter på lave holmer. Det samme vil muligens gjelde beitende storfe som fra tid til annen tar seg ut til øyene sør for Glomågas hovedløp (Asmund Ravnå pers. medd.).

Andre deler av Glomåga LVO

De vestligste områdene nord for Glomåga er delvis oppdyrket og ikke spesielt rike fuglemessig. Skogen på Petrineholmane er relativt ung og til dels svært tett og vanskelig framkommelig. Under befaringen 28.06.12 var det liten sangaktivitet her, selv om denne delen av verneområdet ble besøkt i en god sangperiode på morgenen. Ved åkerkanter her og i økotoner mot mer åpent terreng ellers i deltaet er gulerle en karakteristisk art. Det går ei kraftlinje gjennom denne delen av verneområde og fram til Bordvedaven gård på sørsiden av Glomåga, noe som innebærer at vegetasjonen under ledningsspennet må holdes nede.

På sørsiden av Glomåga følger grensene for verneområdet strandlinja sør til Sandaurneset. Det er derfor kun på øyene i dette området at det er arealer som fugler kan hekke på (se omtalen av område 5 over). Aven like sør for gården Bordvedaven skal etter det som opplyses brukes en del av ender under trekket (Asmund Ravnå pers. medd.), men det foreligger få konkrete opplysninger om dette.

Videre sørover finnes det flere mindre viker/aver. De sparsomme opplysningene som har latt seg oppdrive om disse er interessante, med hekking av et tranepar i 2006 og mulig hekking av horndykker.

Nordvest for Bjerkeneset omfatter Glomådeltaet LVO et myrområde på fastlandet. Dette området ble ikke besøkt under befaringen 28.06.12, og det er ikke funnet noen registreringer som utvetydlig er knyttet til det.

6. KOMMENTARER VEDRØRENDE RAMSAR-FAKTAARKET

I faktaarket fra april 2011 som ligger på RAMSAR-konvensjonens nettside beskrives fuglelivet i Glomådeltaet LVO under punktene 14, 20 og 22. Beskrivelsene er i noen henseende så misvisende at det bør kommenteres.

Under punkt 14 (Justification for the application of each Criterion) står blant annet følgende:

Criterion 4: It is an important breeding site for Horned Grebe *Podiceps auritus* (LC), Spotted crane *Porzana porzana* (EN), Black-throated diver *Gavia arctica* (NT), Greater scaup *Aythya marila* (VU), Goshawk *Accipiter gentilis* (NT) and Water rail *Rallus aquaticus* (VU). In addition, the delta plays a key role for many bird species as resting area during the spring migration.

Under punkt 22 (Noteworthy fauna) gis det en oversikt over hvilke rødlistearter som er påtruffet i området:

The delta is a key area for breeding and resting waterfowl in the area. There are registered 150 bird species her[e], 30 of them are on the Norwegian red list:

- The Horned Grebe *Podiceps auritus* (LC), Spotted Crane *Porzana porzana* (EN), Eagle owl *Bubo bubo* (EN) and the Dwarf Woodpecker *Dendrocopos minor* (LC).
- The Black-throated diver *Gavia arctica* (NT), Whooper Swan *Cygnus cygnus* (LC), Greater Scaup *Aythya marila* (VU), Goshawk *Accipiter gentilis* (NT), Water Rail *Rallus aquaticus* (VU), Common Scouter *Melanitta nigra* (NT), Velvet Scouter *Melanitta fusca* (NT), Northern Lapwing *Vanellus vanellus* (NT), Ruff *Philomachus pugnax* (VU), Great Snipe *Gallinago media* (NT), Eurasian Collared- Dove *Streptopelia decaocto* (VU), Common Tern *Sterna hirundo* (VU) and Pine Grosbeak *Pinicola enucleator* (NT).

Rent bortsett fra feilstavelserne i engelske og vitenskapelige navn gir dette et skjevt bilde av hvilke arter Glomådeltaet er viktig for. Spesielt uheldig er det når feilaktige opplysninger benyttes som kriteriedokumentasjon. Gjennomgangen av dokumentasjon over fuglelivet i Glomådeltaet LVO som presenteres i den foreliggende rapporten har vist at verken myrrikse (Spotted Crane), storlom (Black-throated Diver/Loon), bergand (Greater Scaup) eller vannrikse (Water Rail) er regelmessige hekkearter i området. For horndykker (Horned Grebe) er situasjonen usikker. Myrrikse og vannrikse kan ikke anses som annet enn tilfeldige gjester i deltaet. Inkludering på lista er muligens på sin plass for hønehawk (Goshawk) selv om det er de omliggende skogene og ikke selve deltaet som er viktig som hekkehabitat for denne arten.

Glomådeltaet er viktig som hekkelokalitet regionalt og lokalt for sangsvane, trane, en rekke vaderarter (blant annet gluttsnipe og grønnstilk), spetter og gulerle, for å nevne noen arter. Disse er imidlertid ikke rødlistet.

7. REFERANSER

- ANON. 1979. Omtale av noen av våre viktigste våtmarksområder i Rana og omegn. *Rana Zoologiske Forening's tidsskrift* 1 (1): 40-41.
- ANON. 2009. Sjeldne og uvanlige observasjoner. *Ranas Dyreliv* 2009 (årg. 25): 46-47.
- FAGERLI, M., MEYER, K.A. & ASPHJELL, J.Å. 1987. Avifaunistisk rapport fra Nordland 1979-1983. *Vår Fuglefauna* 10 (3): 165-174.
- FOLLESTAD, A. 1994. Sædgås *Anser fabalis*. S. 58 i: GJERSHAUG, J.O., THINGSTAD, P.G., ELDØY, S. & BYRKJELAND, S. (red.). *Norsk fugleatlas*. Norsk Ornitologisk Forening, Klæbu.
- FYLKESMANNEN I NORDLAND, 1985. *Utkast til verneplan for våtmarksområder i Nordland fylke*. Fylkesmannen i Nordland, Bodø. 142 s.
- FYLKESMENNENE I NORDLAND OG NORD-TRØNDELAG, 2009. *Forvaltningsplan for Børgefjell/Byrkjje nasjonalpark*. Rapport nr. 4-2009. Fylkesmennene i Nordland og Nord-Trøndelag, Bodø/Steinkjer. 56 s.
- HAFTORN, S. 1971. *Norges fugler*. Universitetsforlaget, Oslo - Bergen - Trondheim. XX+862 s.
- KÅLÅS, J.A., GJERSHAUG, J.O., HUSBY, M., LIFJELD, J., LISLEVAND, T., STRANN, K.-B. & STRØM, H. 2010. Fugler Aves. S. 419-429 i: KÅLÅS, J.A., VIKEN, Å., HENRIKSEN, S. & SKJELSETH, S. (red.). *Norsk rødliste for arter 2010*. Artsdatabanken, Trondheim.
- LISLEVAND, T., MYKLEBUST, M., RANGBRU, B., RUDOLFSEN, G. & AARVAK, T. 2009. Dvergspetten *Dendrocopos minor* i Norge. NOF-rapport 4-2009. Digitalt dokument. 36 s. + vedlegg.
- LRSK-rapport 1987 (J.Å. Asphjell, M. Fagerli og K.A. Meyer). Upublisert rapport, 18 s.
- LRSK-rapport 1992 (J.Å. Asphjell, F. Sortland og K.A. Meyer). Upublisert rapport, Norsk Ornitologisk Forening Nordland, 18 s.
- LRSK-rapport 1993 (J.Å. Asphjell, F. Sortland og K.A. Meyer). Upublisert rapport, Norsk Ornitologisk Forening Nordland. (19 s., ikke paginert).
- LRSK-rapport 1995 (J.Å. Asphjell, F. Sortland og K.A. Meyer). Upublisert rapport, Norsk Ornitologisk Forening Nordland. (21 s., ikke paginert).
- MEYER, K.A. 1979. Fuglefaunaen i Rana – en oversikt. *Rana Zoologiske Forening's tidsskrift* 1 (1): 23-31.
- MEYER, K.A. 1983. Fuglefaunaen i Rana. Tillegg 1982. *Rana's Dyreliv* 5 (1): 53-54.
- MEYER, K.A. 1986. Fuglefaunaen i Rana. Tillegg 1985. *Rana's Dyreliv* 8 (1): 70-71.
- MEYER, K.A. 1990. Fuglefaunaen i Rana m/omegn. Tillegg 1989. *Ranas Dyreliv* 12 (1): 45-47.
- MEYER, K.A. 1991. Fugler og pattedyr i Rana og omegn 1990. *Ranas Dyreliv* 13 (1): 15-16.
- MEYER, K.A. 1992. Fugler og pattedyr i Rana og omegn 1991. *Ranas Dyreliv* 14 (1): 9-10.
- MEYER, K.A. 1996. Nytt om pattedyr og fugler i Rana og omegn 1995-96. *Ranas Dyreliv* 18: 50-52.
- MEYER, K.A. 1997. Nytt om pattedyr og fugler i Rana og omegn 1997. *Ranas Dyreliv* 19: 48-50.
- MEYER, K.A. 2001. Sjeldne og uvanlige observasjoner 2000. *Ranas Dyreliv* 22: 48-51.
- MEYER, K.A. 2002. Sjeldne og uvanlige observasjoner i Rana med omegn 2001. *Ranas Dyreliv* 23: 42-44.
- MEYER, K.A. 2003. Sjeldne og uvanlige observasjoner i Rana med omegn 2002. *Ranas Dyreliv* 24: 29-32.
- MEYER, K.A., ASPHJELL, J.Å. & SORTLAND, F. 1997. LRSK-rapport 1996. *Havørna* 8: 54-67.

- NOF NORDLAND (red. NOF Rana lokallag ved Kjell A. Meyer), 2004. *Fugler i Nordland*. Norsk Ornitologisk Forening, avd. Nordland. 159 s.
- SOLLI, J. 1981. Langvassdeltaet. *Rana's Dyreliv* 3 (1): 9-13.
- SORTLAND, F. (udatert). LRSK-rapport for Nordland 1999. Upublisert rapport. (22 s., ikke paginert).
- SORTLAND, F. 1999. LRSK-rapport 1997. *Havørna* 10: 30-47.
- STRAUMFORS, P. 1979. Glåmåga-deltaet. En sammenstilling av en del kjent materiale til bruk i generalplanleggingen. Upublisert rapport, Rana museum, Naturhistorisk avdeling, desember 1979 (9 s.).
- STRAUMFORS, P. 1991. Brevveksling mellom professor Robert Collett og Ole Ravnå. *Årbok for Rana 1991*: 68-71.
- VATNE, J.K. 1986. Verneplan for våtmarker – en kommentar. *Rana's Dyreliv* 8 (1): 26-32.
- VÅGE, H. 2001. Fugler i Nordland – 2000. LRSK-rapport. *Havørna* 12: 12-29.
- VÅGE, H. 2002. Fugler i Nordland – 2001. LRSK-rapport. *Havørna* 13: 24-47.
- VÅGE, H. 2003. Fugler i Nordland – 2002. LRSK-rapport. *Havørna* 14: 4-27.
- VÅGE, H. 2004. Fugler i Nordland – 2003. LRSK-rapport. *Havørna* 15: 6-26.
- VÅGE, H. 2005. Fugler i Nordland – 2004. LRSK-rapport. *Havørna* 16: 6-26.
- VÅGE, H. 2006. Fugler i Nordland – 2005. LRSK-rapport. *Havørna* 17: 18-40.
- VÅGE, H. 2008. Fugler i Nordland – 2007. LRSK-rapport. *Havørna* 19: 7-33.

VEDLEGG 1**GLOMÅDELTAET LVO MED OMLAND****LISTE OVER PÅVISTE FUGLEARTER****Områdeavgrensning:**

I vest brua over Glomåga og veien mot Melfjordbotn fram til brua over Leiråga, videre langs vestbredden av Leiråga (vestligste elveløp) ned til Litlvatnet og langs vest- og sørbredden av Litlvannet fram til brua ved utløpet i Glomåga, videre langs veien fram til gården Borvedaven, videre sørbredden av kulturmarka fram til Aven og langs sørbredden av Aven og Langvatnet fram til Sandaurneset (UTM_{WGS84} 33W 547 649), derfra i rett linje over Langvatnet til veien ved Langtruskardneset (33W 560 652), videre langs veien inn til brua over Ravnåga, langs foten av Smalbergan på ca. kote 80 nordvest til gården Granlund for å inkludere hele slettelandet, og derfra ned til brua over Glomåga.

Navn og systematikk følger den siste norske artslista fra Norsk Ornitologisk Forening (www.birdlife.no/organisasjonen/nskf/norgeslisten.php).

Intensjonen med kolonnen lengst til høyre er først og fremst å dokumentere kilde for arter som ikke er kommentert i artsgjennomgangen, men det er vist til SOLLI (1981) for alle arter som han listet. For arter som er behandlet i artsgjennomgangen vises det til kildeangivelsene i denne.

I FAUNAARKIVET finnes en artsliste oppstilt av Kjell Arne Meyer med oversikt over fugle- og pattedyrarter påtruffet i Glomådeltaet ved utgangen av 1999. Meyers liste omfatter nøyaktig 150 fuglearter. Blant disse er 13 arter som det ikke er lokalisert funndetaljer for: jerpe, fjellrype, storfugl, hønsehauk, boltit, fjæreplytt, bydue, fossekall, ringtrost, kaie, båndkorsnebb, furukorsnebb og snøspurv. Også for enkelte andre uvanlige arter er det opplysningene ufullstendige, blant annet lappmeis.

MEYER (2001) beskriver en observasjon i Glomådeltaet på kvelden 6. juli 2000 av en fugl som ble bestemt til rubinstrupe *Luscinia calliope* hann. Funnet er behandlet av Norsk sjeldenhetskomié for fugl (NSKF) og ble ikke godkjent (MEYER 2002). Følgelig er det heller ikke oppført i tabellen under.

To nye arter er med sikkerhet påtruffet i Glomådeltaet etter 1999, hvitkinn-gås og torsanger. I Meyers liste inngikk sothøne. Myrhauk og sothøne er oppført i tabellen under, men de ikke tellet med (jf. kommentarer i artsgjennomgangen). Totalen for Glomådeltaet står derfor nå på 151 fuglearter.

	NORSK NAVN	VITENSKAPELIG NAVN	KILDE
1	Sangsvane	<i>Cygnus cygnus</i>	
2	Sædgås	<i>Anser fabalis</i>	
3	Kortnebbgås	<i>Anser brachyrhynchus</i>	
4	Grågås	<i>Anser anser</i>	
5	Hvitkinngås	<i>Branta leucopsis</i>	
6	Mandarinand	<i>Aix galericulata</i>	
7	Brunnakke	<i>Anas penelope</i>	SOLLI 1981
8	Krikkand	<i>Anas crecca</i>	SOLLI 1981
9	Stokkand	<i>Anas platyrhynchos</i>	SOLLI 1981
10	Stjertand	<i>Anas acuta</i>	SOLLI 1981
11	Tøppand	<i>Aythya fuligula</i>	SOLLI 1981
12	Bergand	<i>Aythya marila</i>	SOLLI 1981
13	Havelle	<i>Clangula hyemalis</i>	SOLLI 1981
14	Svartand	<i>Melanitta nigra</i>	
15	Sjørre	<i>Melanitta fusca</i>	
16	Kvinand	<i>Bucephala clangula</i>	SOLLI 1981
17	Siland	<i>Mergus serrator</i>	SOLLI 1981
18	Laksand	<i>Mergus merganser</i>	SOLLI 1981
19	Jerpe	<i>Bonasa bonasia</i>	FAUNAARKIVET
20	Lirype	<i>Lagopus lagopus</i>	Asmund Ravnå m.fl. (upubl.)
21	Fjellrype	<i>Lagopus muta</i>	FAUNAARKIVET
22	Orrfugl	<i>Tetrao tetrix</i>	STRAUMFORS 1979, FAUNAARKIVET
23	Storfugl	<i>Tetrao urogallus</i>	FAUNAARKIVET
24	Smålom	<i>Gavia stellata</i>	
25	Storlom	<i>Gavia arctica</i>	SOLLI 1981
26	Horndykker	<i>Podiceps auritus</i>	
27	Gråhegre	<i>Ardea cinerea</i>	
28	Havørn	<i>Haliaeetus albicilla</i>	
	Myrhauk	<i>Circus cyaneus</i>	
29	Hønehauk	<i>Accipiter gentilis</i>	FAUNAARKIVET
30	Spurvehauk	<i>Accipiter nisus</i>	Asmund Ravnå (upubl.)
31	Fjellvåk	<i>Buteo lagopus</i>	SOLLI 1981
32	Kongeørn	<i>Aquila chrysaetos</i>	Asmund Ravnå m.fl. (upubl.)
33	Fiskeørn	<i>Pandion haliaetus</i>	
34	Tårnfalk	<i>Falco tinnunculus</i>	SOLLI 1981
35	Dvergalk	<i>Falco columbarius</i>	Asmund Ravnå (upubl.)
36	Jaktfalk	<i>Falco rusticolus</i>	Asmund Ravnå (upubl.)
37	Vandrefalk	<i>Falco peregrinus</i>	Asmund Ravnå (upubl.)
38	Vannrikse	<i>Rallus aquaticus</i>	SOLLI 1981
39	Myrrikse	<i>Porzana porzana</i>	SOLLI 1981
	Sothøne	<i>Fulica atra</i>	
40	Trane	<i>Grus grus</i>	
41	Tjeld	<i>Haematopus ostralegus</i>	
42	Sandlo	<i>Charadrius hiaticula</i>	SOLLI 1981
43	Boltit	<i>Charadrius morinellus</i>	FAUNAARKIVET
44	Heilo	<i>Pluvialis apricaria</i>	SOLLI 1981
45	Vipe	<i>Vanellus vanellus</i>	SOLLI 1981
46	Temmincksnipe	<i>Calidris temminckii</i>	SOLLI 1981
47	Fjæreplytt	<i>Calidris maritima</i>	FAUNAARKIVET
48	Myrsnipe	<i>Calidris alpina</i>	SOLLI 1981

FUGLER OG FUNKSJONSOMRÅDER I GLOMÅDELTAET LANDSKAPSVERNOMRÅDE

	NORSK NAVN	VITENSKAPELIG NAVN	KILDE
49	Brushane	<i>Philomachus pugnax</i>	SOLLI 1981
50	Enkeltbekkasin	<i>Gallinago gallinago</i>	SOLLI 1981
51	Dobbeltbekkasin	<i>Gallinago media</i>	SOLLI 1981
52	Rugde	<i>Scolopax rusticola</i>	SOLLI 1981
53	Småspove	<i>Numenius phaeopus</i>	SOLLI 1981
54	Storspove	<i>Numenius arquata</i>	SOLLI 1981
55	Rødstilk	<i>Tringa totanus</i>	SOLLI 1981
56	Gluttsnipe	<i>Tringa nebularia</i>	SOLLI 1981
57	Skogsnipe	<i>Tringa ochropus</i>	SOLLI 1981
58	Grønnstilk	<i>Tringa glareola</i>	SOLLI 1981
59	Strandsnipe	<i>Actitis hypoleucos</i>	SOLLI 1981
60	Svømmesnipe	<i>Phalaropus lobatus</i>	SOLLI 1981
61	Fjelljo	<i>Stercorarius longicaudus</i>	
62	Hettemåke	<i>Larus ridibundus</i>	
63	Fiskemåke	<i>Larus canus</i>	SOLLI 1981
64	Gråmåke	<i>Larus argentatus</i>	SOLLI 1981
65	Svartbak	<i>Larus marinus</i>	
66	Makrellterne	<i>Sterna hirundo</i>	
67	Rødnebbterne	<i>Sterna paradisaea</i>	
68	Bydue	<i>Columba livia var. domestica</i>	FAUNAARKIVET
69	Ringdue	<i>Columba palumbus</i>	SOLLI 1981
70	Tyrkerdue	<i>Streptopelia decaocto</i>	LRSK-rapport 1999
71	Gjøk	<i>Cuculus canorus</i>	SOLLI 1981
72	Hubro	<i>Bubo bubo</i>	
73	Haukugle	<i>Surnia ulula</i>	SOLLI 1981
74	Spurveugle	<i>Glauclidium passerinum</i>	Asmund Ravnå (upubl.)
75	Jordugle	<i>Asio flammeus</i>	SOLLI 1981
76	Perleugle	<i>Aegolius funereus</i>	Asmund Ravnå (upubl.)
77	Tårnseiler	<i>Apus apus</i>	SOLLI 1981
78	Blåråke	<i>Coracias garrulus</i>	
79	Hærfugl	<i>Upupa epops</i>	
80	Vendehals	<i>Jynx torquilla</i>	SOLLI 1981
81	Gråspett	<i>Picus canus</i>	
82	Grønnspekk	<i>Picus viridis</i>	
83	Svartspett	<i>Dryocopus martius</i>	
84	Flaggspekk	<i>Dendrocopos major</i>	
85	Dvergspett	<i>Dendrocopos minor</i>	
86	Tretåspett	<i>Picoides tridactylus</i>	
87	Sanglerke	<i>Alauda arvensis</i>	Asmund Ravnå m.fl. (upubl.)
88	Sandsvale	<i>Riparia riparia</i>	Asmund Ravnå (upubl.)
89	Låvesvale	<i>Hirundo rustica</i>	SOLLI 1981
90	Taksvale	<i>Delichon urbicum</i>	SOLLI 1981
91	Trepplerke	<i>Anthus trivialis</i>	SOLLI 1981
92	Heipplerke	<i>Anthus pratensis</i>	SOLLI 1981
93	Gulerle, underart såerle	<i>Motacilla flava, ssp. thunbergii</i>	SOLLI 1981
94	Linerle	<i>Motacilla alba, ssp. alba</i>	SOLLI 1981
95	Sidensvans	<i>Bombycilla garrulus</i>	Asmund Ravnå (upubl.)
96	Fossefall	<i>Cinclus cinclus</i>	FAUNAARKIVET
97	Gjerdsmett	<i>Troglodytes troglodytes</i>	Asmund Ravnå (upubl.)
98	Jernspurv	<i>Prunella modularis</i>	SOLLI 1981
99	Rødstrupe	<i>Erithacus rubecula</i>	SOLLI 1981
100	Blåstrupe	<i>Luscinia svecica</i>	SOLLI 1981

FUGLER OG FUNKSJONSOMRÅDER I GLOMÅDELTAET LANDSKAPSVERNOMRÅDE

	NORSK NAVN	VITENSKAPELIG NAVN	KILDE
101	Rødstjert	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	SOLLI 1981
102	Buskskvett	<i>Saxicola rubetra</i>	SOLLI 1981
103	Steinskvett	<i>Oenanthe oenanthe</i>	SOLLI 1981
104	Ringtrost	<i>Turdus torquatus</i>	FAUNAARKIVET
105	Svarttrost	<i>Turdus merula</i>	SOLLI 1981
106	Gråtrost	<i>Turdus pilaris</i>	SOLLI 1981
107	Måltrost	<i>Turdus philomelos</i>	SOLLI 1981
108	Rødvingetrost	<i>Turdus iliacus</i>	SOLLI 1981
109	Sivsanger	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	SOLLI 1981
110	Gulsanger	<i>Hippolais icterina</i>	
111	Tornsanger	<i>Sylvia communis</i>	Asmund Ravnå (upubl.)
112	Hagesanger	<i>Sylvia borin</i>	SOLLI 1981
113	Munk	<i>Sylvia atricapilla</i>	
114	Gransanger	<i>Phylloscopus collybita</i>	SOLLI 1981
115	Løvsanger	<i>Phylloscopus trochilus</i>	SOLLI 1981
116	Fuglekonge	<i>Regulus regulus</i>	Asmund Ravnå m.fl. (upubl.)
117	Gråfluesnapper	<i>Muscicapa striata</i>	SOLLI 1981
118	Svarthvit fluesnapper	<i>Ficedula hypoleuca</i>	SOLLI 1981
119	Stjertmeis	<i>Aegithalos caudatus</i>	Asmund Ravnå (upubl.)
120	Granmeis	<i>Parus montanus</i>	SOLLI 1981
121	Lappmeis	<i>Parus cinctus</i>	Asmund Ravnå (upubl., høst 1995)
122	Svartmeis	<i>Parus ater</i>	Asmund Ravnå m.fl. (upubl.)
123	Blåmeis	<i>Parus caeruleus</i>	Asmund Ravnå m.fl. (upubl.)
124	Kjøttmeis	<i>Parus major</i>	SOLLI 1981
125	Trekryper	<i>Certhia familiaris</i>	Asmund Ravnå (upubl.)
126	Pirol	<i>Oriolus oriolus</i>	
127	Varsler	<i>Lanius excubitor</i>	
128	Nøtteskrike	<i>Garrulus glandarius</i>	Asmund Ravnå m.fl. (upubl.)
129	Lavskrike	<i>Perisoreus infaustus</i>	Asmund Ravnå (upubl.)
130	Skjære	<i>Pica pica</i>	SOLLI 1981
131	Kaie	<i>Corvus monedula</i>	FAUNAARKIVET
132	Kråke	<i>Corvus cornix</i>	SOLLI 1981
133	Ravn	<i>Corvus corax</i>	Asmund Ravnå (upubl.)
134	Stær	<i>Sturnus vulgaris</i>	SOLLI 1981
135	Gråspurv	<i>Passer domesticus</i>	Asmund Ravnå (upubl.)
136	Bokfink	<i>Fringilla coelebs</i>	SOLLI 1981
137	Bjørkefink	<i>Fringilla montifringilla</i>	SOLLI 1981
138	Grønnefink	<i>Carduelis chloris</i>	Asmund Ravnå m.fl. (upubl.)
139	Grønnsisik	<i>Carduelis spinus</i>	Asmund Ravnå m.fl. (upubl.)
140	Bergirisk	<i>Carduelis flavirostris</i>	Asmund Ravnå (upubl.)
141	Gråsisik	<i>Carduelis flammea</i>	SOLLI 1981
142	Båndkorsnebb	<i>Loxia leucoptera</i>	FAUNAARKIVET
143	Grankorsnebb	<i>Loxia curvirostra</i>	Asmund Ravnå (upubl.)
144	Furukorsnebb	<i>Loxia pytyopsittacus</i>	FAUNAARKIVET
145	Konglebit	<i>Pinicola enucleator</i>	Asmund Ravnå (upubl.)
146	Dompap	<i>Pyrrhula pyrrhula</i>	SOLLI 1981
147	Kjernebiter	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>	Asmund Ravnå (upubl.) og LRSK
148	Lappspurv	<i>Calcarius lapponicus</i>	Asmund Ravnå (upubl.)
149	Snøspurv	<i>Plectrophenax nivalis</i>	FAUNAARKIVET
150	Gulspurv	<i>Emberiza citrinella</i>	Asmund Ravnå m.fl. (upubl.)
151	Sivspurv	<i>Emberiza schoeniclus</i>	SOLLI 1981

